

Екологічне право України

У посібнику висвітлено питання предмета, системи, джерел екологічного права, екологічних прав та обов'язків громадян України, права власності на природні ресурси та права природокористування, правових засад управління в галузі охорони довкілля, екологічної експертизи, юридичної відповідальності за порушення еколого-правових норм, режиму охорони та використання окремих природних об'єктів тощо.

Для студентів, аспірантів, наукових працівників, викладачів, працівників природоохоронних та правоохоронних органів, екологів і всіх, хто цікавиться питаннями екологічного права та охорони довкілля.

Зміст

Вступ	8
-------------	---

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ 1. Екологічне право як галузь права:	
загальна характеристика	11
§ 1. Взаємодія суспільства і природи. Розвиток діяльності по охороні навколишнього природного середовища	11
§ 2. Становлення екологічного права	14
§ 3. Поняття, предмет і методи екологічного права	18
§ 4. Система екологічного права. Співвідношення з іншими галузями права	23
§ 5. Об'єкти екологічного права	25
§ 6. Принципи екологічного права	30
§ 7. Система джерел екологічного права	34
<i>Контрольні запитання і завдання .....</i>	<i>36</i>
Розділ 2. Екологічні права та обов'язки громадян України	38
§ 1. Загальна характеристика системи екологічних прав та обов'язків громадян України	38
§ 2. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля	43
§ 3. Система інших екологічних прав громадян України	47
§ 4. Забезпечення та захист екологічних прав громадян України	54
<i>Контрольні запитання і завдання .....</i>	<i>56</i>
Розділ 3. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси	58
§ 1. Поняття та особливості права власності на природні об'єкти та їх ресурси	58
§ 2. Співвідношення конституційних та галузевих норм щодо власності на природні ресурси	61
§ 3. Загальна характеристика відносин власності	65
<i>Контрольні запитання і завдання .....</i>	<i>66</i>
Розділ 4. Право природокористування	68
§ 1. Поняття, суть, принципи права природокористування	68
§ 2. Класифікація права природокористування. Загальне і спеціальне природокористування	71

§ 3. Зміст відносин природокористування. Підстави виникнення і припинення відносин природокористування	74
<i>Контрольні запитання і завдання.</i>	75
Розділ 5. Правові засади управління в галузі охорони довкілля.	77
§ 1. Загальна характеристика управління в галузі охорони довкілля	77
§ 2. Система державних органів управління в галузі охорони довкілля	79
§ 3. Функції управління в галузі охорони довкілля.	86
3.1. Екологічне планування, прогнозування та програмування.	88
3.2. Екологічний моніторинг	89
3.3. Ведення кадастрів та обліку	90
3.4. Стандартизація та нормування	93
3.5. Екологічний контроль	96
3.6. Інші функції управління	100
§ 4. Участь громадськості в управлінні охороною довкілля	103
<i>Контрольні запитання і завдання.</i>	105
Розділ 6. Правове регулювання екологічної експертизи.	107
§ 1. Поняття, мета, види екологічної експертизи	107
§ 2. Порядок проведення екологічної експертизи	111
<i>Контрольні запитання і завдання.</i>	114
Розділ 7. Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища	116
§ 1. Суть та система економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища	116
§ 2. Характеристика елементів економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.	118
<i>Контрольні запитання і завдання.</i>	124
Розділ 8. Юридична відповідальність за порушення еколого-правових норм	126
§ 1. Загальна характеристика юридичної відповідальності	126
§ 2. Екологічне правопорушення: поняття, особливості, склад	130
§ 3. Види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення	133
<i>Контрольні запитання і завдання.</i>	138

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Розділ 9. Правовий режим використання та охорони земель	140
§ 1. Земля як об'єкт правової охорони і використання. Категорії земель.....	141
§ 2. Функції державного управління в галузі використання і охорони земель.....	148
§ 3. Охорона земель. Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства.....	153
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	160
Розділ 10. Правовий режим використання та охорони надр	162
§ 1. Надра як об'єкт правової охорони і використання.....	162
§ 2. Право користування надрами: поняття, види, підстави виникнення і припинення, зміст.....	165
§ 3. Управління в галузі використання і охорони надр.....	173
§ 4. Заходи по охороні надр. Юридична відповідальність за порушення законодавства про надра.....	178
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	180
Розділ 11. Правовий режим використання та охорони вод	182
§ 1. Води як об'єкт правової охорони і використання.....	182
§ 2. Характеристика відносин водокористування.....	185
§ 3. Функції державного управління в галузі використання і охорони вод.....	194
§ 4. Правова охорона водних об'єктів. Юридична відповідальність за порушення законодавства про води.....	200
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	204
Розділ 12. Правовий режим використання і охорони лісів та інших об'єктів рослинного світу	206
§ 1. Ліс як об'єкт правової охорони і використання. Поділ лісів на групи. Рослинний світ як природний об'єкт та об'єкт правової охорони.....	206
§ 2. Право власності на ліси та право користування лісами.....	212
§ 3. Функції державного управління в галузі використання і охорони лісів.....	219

§ 4. Правова охорона рослинного світу. Заходи щодо відтворення, підвищення продуктивності, охорони та захисту лісів. Юридична відповідальність за порушення законодавства про рослинний світ та лісового законодавства	224
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	231
Розділ 13. Правовий режим використання та охорони тваринного світу	233
§ 1. Тваринний світ як об'єкт правової охорони і використання	233
§ 2. Використання об'єктів тваринного світу	237
§ 3. Функції державного управління в галузі використання і охорони тваринного світу	246
§ 4. Охорона тваринного світу. Юридична відповідальність за порушення законодавства про тваринний світ	251
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	257
Розділ 14. Правове регулювання охорони атмосферного повітря	259
§ 1. Особливості атмосферного повітря як об'єкта екологічного права та його правового режиму	259
§ 2. Стандартизація та нормування в галузі охорони атмосферного повітря	263
§ 3. Система заходів охорони атмосферного повітря. Юридична відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони атмосферного повітря	268
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	277
Розділ 15. Правовий режим екологічної мережі України	279
§ 1. Поняття, особливості, структурні елементи екологічної мережі України	279
§ 2. Території та об'єкти природно-заповідного фонду України як складові екомережі	284
2.1. Поняття, склад, загальна характеристика правового режиму природно-заповідного фонду України	284
2.2. Порядок організації, управління та контролю за додержанням правового режиму природно-заповідного фонду	287
2.3. Правовий режим окремих об'єктів і територій природно-заповідного фонду	293
§ 3. Правовий режим лікувально-оздоровчих, курортних та рекреаційних зон	300

3.1. Поняття та особливості правового регулювання лікувально-оздоровчих та курортних зон	300
3.2. Рекреаційні зони, їх види та правовий режим	305
§ 4. Правовий режим інших складових екомережі	308
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	311
Розділ 16. Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій	313
§ 1. Поняття, ознаки і класифікація зон надзвичайних екологічних ситуацій	313
§ 2. Система заходів запобігання, реагування та ліквідації наслідків надзвичайних екологічних ситуацій	319
<i>Контрольні запитання і завдання</i>	329
Перелік основних законів та інших нормативно-правових актів до відповідних розділів посібника	330
Рекомендована література	343
Алфавітно-предметний покажчик	345

[Перейти на сайт →](#)